

Informace o povinném předškolním vzdělávání určené pro zákonné zástupce dětí

Pro děti, které do 31. srpna 2023 dosáhnou věku pěti let, je od 1. září 2024 předškolní vzdělávání povinné. Tato povinnost se vztahuje:

- na státní občany České republiky (ČR), kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů,
- a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří pobývají v ČR déle než 90 dnů,
- na jiné cizince oprávněné pobývat v ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů,
- na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Pokud ještě dítě do mateřské školy nedochází, musí ho zákonný zástupce přihlásit ve spádové nebo jím vybrané mateřské škole v termínu zápisu.

Nepřihlášení dítěte nebo zanedbání péče o povinné předškolní vzdělávání je považováno za přestupek.

Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Postup přijímání k předškolnímu vzdělávání:

1. Zákonný zástupce se rozhodne, v jaké mateřské škole požádá o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Přednostně bude dítě čtyřleté a starší dítě přijato ve spádové mateřské škole. Školský obvod pro spádovou mateřskou školu určuje zřizovatel školy – obec – v obecně závazné vyhlášce obce, o vymezení školských obvodů spádové mateřské školy.

2. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května 2017.

Přesné datum a místo stanoví ředitel konkrétní mateřské školy a spolu s kritérii pro přijímání je zveřejní způsobem v místě obvyklým (např. zveřejní na webových stránkách nebo vývěskách mateřské školy, na webových stránkách zřizovatele školy apod.).

3. Zákonný zástupce podá žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Náležitosti žádosti jsou: *jméno a příjmení žadatele (dítěte), jeho datum narození, místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování, označení správního orgánu, jemuž je žádost určena (konkrétní mateřská škola).* Dále uvede zákonný zástupce: *jméno a příjmení tohoto zástupce, místo trvalého pobytu tohoto zástupce, popřípadě jinou adresu pro doručování.* Zastupuje-li dítě jiná osoba než jeho zákonný zástupce musí doložit své oprávnění dítě zastupovat. Zákonný zástupce nemusí dokládat u dětí, pro které je vzdělávání povinné, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním.

4. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitel konkrétní školy ve správním řízení bezodkladně, nejpozději do 30 dnů nebo do 60 dnů ve složitějších případech.

5. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech:

- v mateřské škole zapsané v rejstříku škol a školských zařízení,
- po dobu 4 souvislých hodin denně,
- začátek povinné doby ředitel školy stanoví mezi 7. a 9. hodinou a uvede ve školním řádu.

Jiné možné způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání dítěte:

- **individuální vzdělávání dítěte** – oznámí zákonný zástupce písemně v době zápisu (vzor oznámení je přílohou), nejpozději do konce května (pokud se bude individuálně vzdělávat po převážnou část, nebo celý školní rok), uskutečňuje se následně bez docházky dítěte do mateřské školy; informace poskytne ředitel konkrétní školy. Povinností zákonného zástupce je zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole (nejedná se o zkoušku), rodič pouze obdrží doporučení pro další postup při vzdělávání.

Dítě může být vzděláváno doma rodičem, jinou osobou, nebo může navštěvovat jiné zařízení než je mateřská škola.

- **vzdělávání v přípravné třídě základní školy** (určené pouze pro děti s uděleným odkladem školní docházky) **a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální** - informace podá ředitel konkrétní základní školy nebo základní školy speciální; zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole;

- **vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky**, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky; zákonný zástupce musí přijetí oznámit ve spádové mateřské škole.

6. Povinné předškolní vzdělávání trvá případně i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.

Kontaktní adresa pro dotazy: ms@msmt.cz

Příloha č. 1

Příklady otázek v jednotlivých vzdělávacích oblastech:

(Připravené otázky jsou pouze návodné a je třeba je upravit, rozvést a přizpůsobit konkrétní situaci, konkrétnímu dítěti nebo jeho zákonnému zástupci v případě, že dítě není ochotno komunikovat.)

Dítě a jeho tělo	
<i>Dítě</i>	<i>Zákonný zástupce</i>
Chodíš na hřiště? Co tam nejraději děláš? Jaké hry hraješ? Chodíš cvičit?	Jaké pohybové činnosti nabízíte a realizujete s Vaším dítětem ¹ ?
Co nejraději jíš, co ti nejvíce chutná a proč? Když se jídlo vaří, voní to?	Jakým způsobem podporujete smyslové vnímání a rozlišování Vašeho dítěte?
Umíš se sám/sama obléknout, zapnout knoflíky, zavázat tkaničky? Prostřeš stůl?	Jaké sebeobslužné činnosti zvládá Vaše dítě bez pomoci?
<i>Příklady k ověření pozorováním:</i> Kresba, grafomotorika – ověřujeme správný úchop kreslicího a psacího náčiní, preference L-P Navlékání korálů, mozaika dle návodu – jemná motorika, koordinace oko-ruka	

Dítě a jeho psychika – Jazyk a řeč	
<i>Dítě</i>	<i>Zákonný zástupce</i>
Jaké knížky se ti líbí, o čem jsou, jaké jsou v nich obrázky?	Jaké texty a jakým způsobem předkládáte svému dítěti?
Povídáte si s maminkou, s tatínkem, s kamarády a o čem?	Jakým způsobem ověřujete, že Vaše dítě rozumí slyšenému? (běžné pokyny; sledování děje)
Hrajete doma slovní fotbal nebo rýmovačky? Zkusíme to spolu?	Jaké slovní hříčky hrajete se svým dítětem?
<i>Příklady k ověření pozorováním:</i> Komunikace s dítětem, reprodukce básničky – výslovnost, paměť Sluchové pexeso, rytmižace – sluchové rozlišování Prohlížení knihy – zájem o knihy V případě zjištění narušené komunikační schopnosti dítěte škola zákonnému zástupci doporučí návštěvu logopedického pracoviště.	

¹ Během dotazování je vhodné používat křestní jméno dítěte, nikoliv neosobní „Vaše dítě“.

Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
<i>Dítě</i>	<i>Zákonný zástupce</i>
Jaké znáš básničky, písničky, pohádky?	Jakým způsobem podporujete rozvoj paměti svého dítěte?
Ukaž mi, kde jsou okna, dveře, kudy se jde ven?	Jak poznáte, že se Vaše dítě orientuje v prostoru a rovině?
Zkus namalovat kamaráda. Pověz mi pohádku (obrázkové čtení). Postav palác pro krále/princeznu.	Jakými činnostmi podporujete rozvoj fantazie a tvořivosti svého dítěte?
Když budete doma večeřet, kolik dáš na stůl talířů? Co když se jeden rozbije? Co když přijde na návštěvu babička s dědou?	Jak řešíte problémy, úkoly a běžné i neobvyklé situace?
<i>Příklady k ověření pozorováním:</i> Manipulační činnosti – třídění, přiřazování Obrázkové čtení – časová posloupnost děje Logické hádanky, doplňovačky	

Dítě a jeho psychika – Sebepojetí, city, vůle

Dítě	Zákonný zástupce
Jak bys popsal/a, co jsi namaloval/a?	Jakým způsobem podporujete rozvoj sebehodnocení Vašeho dítěte?
Povíš mi něco o sobě, o mamince, tatínkovi, kamarádech? Máš doma nějaké zvíře?	Při jakých příležitostech dostává Vaše dítě prostor k samostatnému projevu?
Jezdíš k babičce a k dědovi? Je to daleko? Co se ti u nich nejvíc líbí?	Kdy, na jak dlouho a jak často je Vaše dítě vystaveno odloučení od rodičů a jak na ně reaguje?
<i>Příklady k ověření pozorování:</i> Odpoutání od rodičů, přechod k nabídnutým činnostem – schopnost samostatného rozhodování Doba udržení pozornosti – trpělivost, dokončování činnosti	

Dítě a ten druhý	
Dítě	Zákonný zástupce
Chodíš s maminkou a tatínkem na nákup? Radíš jim, co mají koupit? Dokážeš se zeptat prodavače/ky, kolik stojí hračka, kterou chceš?	Jak Vaše dítě komunikuje s jinými dětmi, s jinými dospělými?
Pomáháš doma mamince, tatínkovi? S čím? Co k tomu potřebujete?	Při jakých příležitostech a jakým způsobem Vaše dítě spolupracuje s ostatními?
Poznáš, když jsou maminka nebo tatínek unavení? Jak jim pomůžeš? Co pro ně uděláš, aby nebyli smutní?	Jak dokáže Vaše dítě respektovat potřeby druhých?
<i>Příklady k ověření pozorování:</i> Sociální dovednosti dokážeme vysledovat z průběhu ověření.	

Dítě a společnost	
Dítě	Zákonný zástupce
Chodíte s rodiči do divadla, kina, do restaurace? Jak to tam vypadá, co se tam děje?	Jaké příležitosti má Vaše dítě k poznávání a uplatňování společenských norem?
Hrajete doma nějaké hry? Jezdíš na kole? Co všechno musíš mít, kde můžeš jezdit?	S jakými pravidly (ve hře i v životě) se Vaše dítě setkává a jak je schopné je respektovat?
Co je dobře, co je špatně a proč? (vhodné nad obrázky s touto tematikou nebo nad známou pohádkou)	Jakým způsobem vedete své dítě k rozlišování nežádoucího chování?
<i>Příklady k ověření pozorování:</i> Chování dítěte – pozdrav, přístup k cizímu dospělému, zdvořilost	

Dítě a svět	
Dítě	Zákonný zástupce
Co můžeš vidět z okna svého pokoje? Co jsi viděl/la dnes cestou k nám?	Jakým způsobem seznamujete Vaše dítě s okolím?
Jezdíte autem? Kdo řídí a proč? Proč se stojí na červenou?	Jaké činnosti využíváte k uvědomování nebezpečí (např. v dopravě)?
Cestoval/la jsi někdy vlakem, letadlem, lodí? Kam? Co jsi tam viděl/la, dělal/la?	Jaké má Vaše dítě povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním a technickém prostředí?
<i>Příklady k ověření pozorování:</i> Tuto oblast nemůžeme krátkým pozorováním bez dotazování nebo portfolia ověřit.	

Poznámka

Doporučujeme vyhotovit stručný písemný záznam, kterým zákonný zástupce potvrzuje podání informací o podmínkách individuálního vzdělávání v konkrétní mateřské škole. Stačí poznamenat tuto skutečnost do formulářů, které rodiče již při zápisu podepisují (např.: evidenční list nebo osobní spis dítěte).

Je také vhodné pořídit písemný zápis o konání ověření dosahování očekávaných výstupů podepsaný zákonným zástupcem dítěte a zástupcem mateřské školy (i zde stačí poznámka do dokumentace dítěte, viz výše).